

Úvod.....	9
VYBRANÉ OBECNĚ-JAZYKOVÉDNÉ A KOMUNIKAČNÍ POJMY	9
I.....	13
NÁRODNÍ JAZYK ČESKÝ.....	13
PŮVOD ČEŠTINY	13
FLEXIVNÍ TYP ČEŠTINY	13
POČÁTKY VZNIKU SPISOVNÉ ČEŠTINY (BOHEMIKA, GLOSÝ, PŘÍPISKY V TEXTU).....	14
NÁRODNÍ JAZYK ČESKÝ SPISOVNÝ – NESPISOVNÝ	14
ÚTVARY ČESKÉHO NÁRODNÍHO JAZYKA SPISOVNÉHO – NESPISOVNÉHO.....	15
NESPISOVNÝ JAZYK ČESKÝ	15
SPISOVNÝ JAZYK ČESKÝ (NORMA, KODIFIKACE, ÚZUS)	17
VÝVOJOVÉ TENDENCE SOUČASNÉ SPISOVNÉ ČEŠTINY	17
KOMUNIKAČNÍ BARIÉRY MATEŘSKÉ ŘEČI Z BIOLINGVISTICKÉHO HLEDISKA	18
II.....	19
SLOVNÍ ZÁSoba ČEŠTINY	19
LEXIKÁLNÍ VÝRAZOVÉ PROSTŘEDKY SPISOVNÉ ČEŠTINY	19
LEXIKOLOGIE.....	20
SLOVO A JEHO VÝZNAMY LEXIKÁLNÍ, STYLISTICKÉ, GRAMATICKÉ, HLÁSKOSLOVNÉ	20
SLOVNÍ ZÁSoba ČESKÉHO JAZYKA	22
USPOŘÁDÁNÍ, SLOŽENÍ A ČLENĚNÍ SLOVNÍ ZÁSoby ČESKÉHO JAZYKA	22
STYLISTICKÉ ROZVRSTVENÍ POJMENOVÁVACÍCH PROSTŘEDKŮ ČEŠTINY	23
STYLISTICKÉ HODNOCENÍ SLOV PODLE SPISOVNOSTI – NESPISOVNOSTI.....	24
OBOHACOVÁNÍ SLOVNÍ ZÁSoby ČESKÉHO JAZYKA (PŘEJÍMÁNÍ, ODVOZOVÁNÍ, SKLÁDÁNÍ, ZKRACOVÁNÍ SLOV)	25
SLOVOTVORNÉ POSTUPY ČEŠTINY (DERIVACE, KOMPOZICE, ZKRACOVÁNÍ).....	25
III.....	27
KOMUNIKACE JAZYKOVÁ, ŘEČOVÁ, NEŘEČOVÁ.....	27
KOMUNIKACE.....	27
ČLENĚNÍ JAZYKOVÉHO SYSTÉMU ČEŠTINY (ZVUKOVÁ, GRAFICKÁ, VÝZNAMOVÁ ROVINA JAZYKA).....	28
ZNAKOVÉ PROSTŘEDKY SPISOVNÉ ČEŠTINY	29
JAZYKOVÝ ZNAK	30
SYSTÉM PŘIROZENÉHO JAZYKA	30
PARADIGMATICKÉ VZTAHY SLOV OHEBNÝCH – SUBSTANTIV, ADJEKTIV, PRONOMIN, NUMERALIÍ, VERB ...	32
SYNTAGMATICKÉ VZTAHY (DETERMINACE, PREDIKACE, KOORDINACE, APOZICE).....	34
ODCHYLKY OD PRAVIDELNÉ VĚTNÉ STAVBY.....	35
IV.	36

ČEŠTINA MLUVENÁ – HLÁSKOSLOVÍ	36
(FONEMATICKÝ SYSTÉM SEGMENTÁLNÍ – FONEMATICKÝ SYSTÉM SUPRASEGMENTÁLNÍ)	36
ČEŠTINA MLUVENÁ – ZVUKOVÁ ŘEČ	36
FUNKCE ŘEČI A JAZYKA	36
FONETIKA – SEGMENTÁLNÍ ZVUKOVÁ ROVINA ŘEČI	37
PERCEPČNÍ FONETIKA (ZRAK – SLUCH)	37
ŘEČOVÝ ZVUKOVÝ SIGNÁL – ÚSTROJÍ DÝCHACÍ	38
ÚSTROJÍ FONAČNÍ – HLASOVÉ ÚSTROJÍ	38
ÚSTROJÍ ARTIKULAČNÍ – DUTINY HRDELNÍ, ÚSTNÍ, NOSNÍ, RETNÍ	39
SYLABY	40
FONOLOGIE – SEGMENTÁLNÍ ZVUKOVÁ ROVINA JAZYKA	41
ORTOEPIE – PRAVIDLA SPISOVNÉ VÝSLOVNOSTI	42
MORFONOLOGIE A MORFEMIKA	42
FONEMATICKÝ SYSTÉM SUPRASEGMENTÁLNÍ (PŘÍZVUK, INTONACE, RYTMUS)	44
AKCENT V ČEŠTINĚ	44
INTONACE V ČEŠTINĚ	44
RYTMUS ŘEČI	44
V.	45
ČEŠTINA PSANÁ – HLÁSKOSLOVÍ	45
PSANÁ PODOBA PŘIROZENÉHO JAZYKA	45
PSANÁ PODOBA ČESKÉHO JAZYKA – LATINKA POČEŠTĚNÁ	46
JEDNA HLÁSKA SE OZNAČUJE V PÍSMU DVĚMA PÍSMENY – PÍSMENA PRAVOPISNĚ MĚKKÁ I, Í A PÍSMENA PRAVOPISNĚ TVRDÁ Y, Ý	47
PÍSMENA Ú, Ů – SAMOHLÁSKA DLOUHÉ [Ú]	51
PÍSMENO Ě, KTERÉ SE VYSLOVUJE TROJÍM ZPŮSOBEM	51
ÚKONY ČESKÉHO PRAVOPISU (ZAZNAMENÁVACÍ, VYBAVOVACÍ)	51
INTERPUNKČNÍ ZNAMÉNKA	52
VI.	53
NAUKA O STAVBĚ SLOV	53
SLOVNÍ DRUHY – FUNKČNÍ TVAROSLOVÍ	53
SLOVNÍ DRUHY ZÁKLADNÍ, NEZÁKLADNÍ, NÁSTAVBOVÉ	53
SLOVNÍ DRUHY ZÁKLADNÍ – SUBSTANTIVA (S), ADJEKTIVA (A), VERBA (V), CIRKUMSTANTIVA (C)	53
SLOVNÍ DRUHY NEZÁKLADNÍ (NUMERALIA (Q), PRONOMINA (D), INTERJEKCE (I))	54
NESAMOSTATNÉ SLOVNÍ DRUHY (PREPOZICE, KONJUNKCE, PARTIKULE)	55
TRANSPOZICE SLOVNĚDRUHOVÉ	56
MLUVNICKÉ PROSTŘEDKY OHEBNÝCH SLOVNÍCH DRUHŮ	57

JMENNÉ GRAMATICKÉ KATEGORIE (ROD, ČÍSLO, PÁD)	57
SLOVESNÉ GRAMATICKÉ KATEGORIE (OSOBA, ČÍSLO, ČAS, ZPŮSOB, ROD SLOVESNÝ, VID)	58
JEDNOTLIVÉ SLOVNÍ DRUHY V ČEŠTINĚ – PARTES ORATIONIS	58
SUBSTANTIVA – PODSTATNÁ JMÉNA (ZÁKLADNÍ SLOVNÍ DRUH).....	58
ADJEKTIVA – PŘÍDAVNÁ JMÉNA (ZÁKLADNÍ SLOVNÍ DRUH).....	64
PRONOMINA – SLOVA DEIKTICKÁ (NÁSTAVBOVÝ SLOVNÍ DRUH)	65
NUMERALIA – ČÍSLOVKY (NÁSTAVBOVÝ SLOVNÍ DRUH)	65
VERBA – SLOVESNA (ZÁKLADNÍ SLOVNÍ DRUH).....	66
ADVERBIA – PŘÍSLOVCE (ZÁKLADNÍ SLOVNÍ DRUH).....	67
PREPOZICE – PŘEDLOŽKY (NESAMOSTATNÝ SLOVNÍ DRUH)	67
KONJUNKCE – SPOJKY (NESAMOSTATNÝ SLOVNÍ DRUH).....	68
PARTIKULE – ČÁSTICE (NESAMOSTATNÝ SLOVNÍ DRUH).....	69
INTERJEKCE – CITOSLOVCE (SPECIFICKÝ SLOVNÍ DRUH).....	70
VII.	71
NAUKA O STAVBĚ SLOV	71
SLOVNÍ TVARY – FORMÁLNÍ TVAROSLOVÍ.....	71
VARIANTNOST TVAROVÝCH PROSTŘEDKŮ.....	71
KOLÍSÁNÍ V RODU MASKULIN, FEMININ, NEUTER	72
DEKLINAČNÍ TYPY SUBSTANTIV, ADJEKTIV, ZÁJMEN, ČÍSLOVEK.....	72
SKLOŇOVÁNÍ SUBSTANTIVNÍCH A ADJEKTIVNÍCH TYPŮ VE SPISOVNÉ ČEŠTINĚ	72
SKLOŇOVÁNÍ PŘÍDAVNÝCH JMEN	78
SKLOŇOVÁNÍ ZÁJMEN	81
SKLOŇOVÁNÍ ČÍSLOVEK.....	84
KONJUGAČNÍ TYPY SLOVES	87
TVAROSLOVNÁ FORMA SLOVES	87
SLOVESNÉ KONCOVKY OSOBNÍ.....	87
SLOVESNÉ KONCOVKY ROZKAZOVACÍHO ZPŮSOBU	87
SLOVESNÉ KONCOVKY PŘÍČESTÍ ČINNÉHO	88
ČAS BUDOUCÍ – TVARY SLOŽENÉ	88
ČAS MINULÝ – TVARY SLOŽENÉ	88
TVAR SLOŽENÝ PODMIŇOVACÍHO ZPŮSOBU PŘÍTOMNÉHO.....	88
PŘÍDAVNÁ JMÉNA SLOVESNÁ Z PŘÍČESTÍ	88
OZNAMOVACÍ ZPŮSOB MINULÉHO ČASU	88
OZNAMOVACÍ ZPŮSOB PŘEDMINULÉHO ČASU	89
PODMIŇOVACÍ ZPŮSOB	89

OZNAMOVACÍ ZPŮSOB BUDOUCÍHO ČASU	89
ROD TRPNÝ.....	89
OPISNÉ SLOVESNÉ TVARY S MODÁLNÍMI ČÁSTICEMI	90
SLOVESNÉ TŘÍDY A VZORY PRAVIDELNÝCH SLOVES	90
SLOVESA NEPRAVIDELNÁ (BÝT, JÍST, VĚDĚT, CHTÍT).....	91
VÝVOJOVÉ TENDENCE V TVAROSLOVÍ	92
VIII.	93
SKLADBA (MODÁLNÍ STAVBA VĚTY – KF VÝPOVĚDI)	93
MODALITA POSTOJOVÁ (VĚTY OZNAMOVACÍ, TÁZACÍ, ROZKAZOVACÍ, PŘACÍ)	93
MODALITA JISTOTNÍ VĚT OZNAMOVACÍCH.....	95
MODALITA VOLUNTATIVNÍ (MOŽNOSTI, NUTNOSTI, ZÁMĚRU)	95
KLAD A ZÁPOR.....	95
KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE VÝPOVĚDI.....	96
IX.	97
SKLADBA – SYNTAGMATIKA.....	97
VÝZNAMOVÁ STRÁNKA SYNTAGMAT	97
FORMÁLNÍ STAVBA SYNTAGMAT	97
VZTAH SUBORDINACE	98
SYNTAKTICKÉ SKUPINY KOORDINAČNÍ A APOZIČNÍ	99
VZTAH KOORDINACE (KOPULATIVNÍ, ADVERZATIVNÍ, GRADAČNÍ, DISJUNKTIVNÍ, KONSEKUTIVNÍ)	99
VZTAH APOZICE.....	100
PORÁDEK SLOV – AKTUÁLNÍ ČLENĚNÍ VÝPOVĚDI	100
X.	101
SKLADBA VĚTNĚ-ČLENSKÁ ZÁVISLOSTNÍ	101
HLAVNÍ VĚTNÉ ČLENY.....	101
PODMĚT – SUBJEKT (S)	101
PŘÍSUDEK – PREDIKÁT (P)	101
ZÁKLADNÍ ČLEN JEDNOČLENNÉ VĚTY	102
ROZVÍJEJÍCÍ VĚTNÉ ČLENY.....	102
PŘÍVLASTEK (ATRIBUT (AT)), PŘÍSTAVEK (APOZICE (AP))	102
PŘEDMĚT – OBJEKT (O).....	103
PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ – ADVERBIALE (AD).....	103
DOPLNĚK – ATRIBUT VERBÁLNÍ (VĚTNÝ ČLEN S DVOJÍ SYNTAKTICKOU ZÁVISLOSTÍ)	104
VĚTNÉ ČLENY VALENČNÍ (PŘÍSUDEK, PODMĚT, PŘEDMĚT, PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ, DOPLNĚK)	104
PREDIKÁT VALENČNÍ – CENTRÁLNÍ VĚTNÝ ČLEN (11 ZVS).....	104

SUBJEKT VALENČNÍ – VĚTNĚ-KONSTITUTIVNÍ ČLEN LEVOVALENČNÍ (7 ZVS)	104
OBJEKT VALENČNÍ – VĚTNĚ-KONSTITUTIVNÍ ČLEN PRAVOVALENČNÍ (6 ZVS)	104
ADVERBIALE VALENČNÍ – VĚTNĚ-KONSTITUTIVNÍ ČLEN PRAVOVALENČNÍ (4 ZVS).....	105
ATRIBUT VERBÁLNÍ VALENČNÍ – VĚTNĚ-KONSTITUTIVNÍ ČLEN PRAVOVALENČNÍ (2 ZVS)	105
VĚTNÉ ČLENY NEVALENČNÍ (PŘÍVLASTEK)	105
ATRIBUT NEVALENČNÍ – VĚTNÝ ČLEN NEKONSTITUTIVNÍ	105
POLOVĚTNÉ ÚTVARY	106
VALENCE NESLOVESNÁ (SUBSTANTIV, ADJEKTIV, ADVERBIÍ).....	106
VALENCE PODSTATNÝCH JMEN.....	107
VALENCE PŘÍDAVNÝCH JMEN.....	108
VALENCE PŘÍSLOVCÍ.....	108
XI.	109
SKLADBA – JEDNODUCHÁ VĚTA SLOVESNÁ	109
TYPY JEDNODUCHÉ VĚTY SLOVESNÉ DVOJČLENNÉ – JEDNOČLENNÉ, SPONOVÉ – NESPONOVÉ, AGENTNÍ – DEAGENTNÍ, VALENČNÍ – NEVALENČNÍ	109
ZÁKLADOVÉ VĚTNÉ STRUKTURY VALENČNÍ	111
ZÁKLADOVÉ VĚTNÉ STRUKTURY VALENČNĚ-INTENČNÍ	113
AUTOSYNTAGMATICKÉ SLOVNÍ DRUHY – SYNSYNTAGMATICKÉ SLOVNÍ DRUHY	115
XII.	116
SKLADBA – SOUVĚTÍ SOUŘADNÉ, PODŘADNÉ, SLOŽENÉ.....	116
SOUVĚTÍ SOUŘADNÉ	117
SOUVĚTÍ PODŘADNÉ	117
SLOŽENÉ SOUVĚTÍ.....	118
POŘÁDEK VĚT V SOUVĚTÍ – VĚTOSLED.....	118
TEXTOVÁ SYNTAX	119
NEZÁVISLOSTNÍ SKLADBA	120
LITERATURA	122